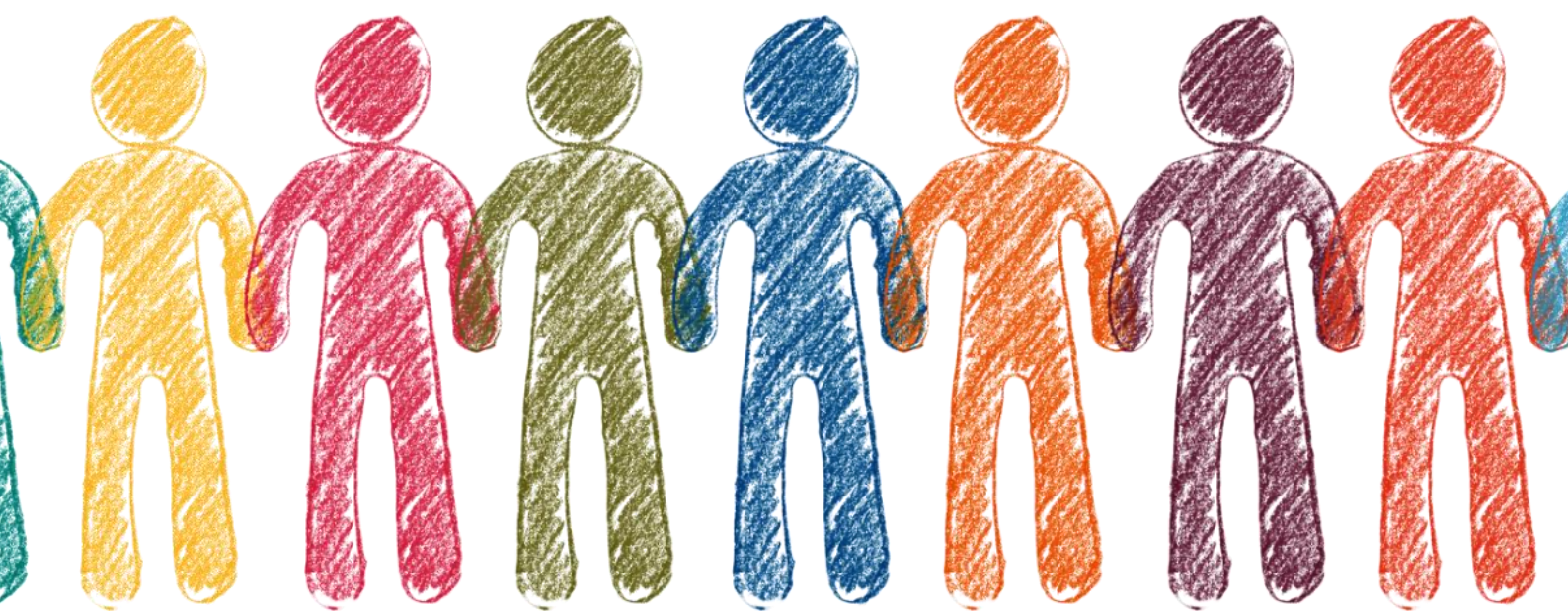

Kristianstads
kommun

Barn- och utbildningsförvaltningen

www.kristianstad.se

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Önnestads skola F-9 med fritidshem

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret

2023/2024

Planen har reviderats (datum)

20230811

Ansvarig för planen

Helena P Damgaard åk F-6

Terese Gustafsson åk 7-9

Barn och elever har varit delaktiga genom

Undervisning, klassråd och elevråd

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på:

- Skollagens kapitel 6
- Diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1. Lagstiftningen

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i 6 kap. **Skollagen**. I detta kapitel finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen för att förhindra kränkande behandling. Vidare fastställs skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap. **Diskrimineringslagen** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.

Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, undersöka, analysera, åtgärda samt utvärdera och följa upp. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

Rektorns skyldighet att anmäla kränkningar till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda vad som hänt. Därför måste även rektorn eller förskolechefen göra sin anmälan till huvudmannen skyndsamt. Ett exempel på vad Skolinspektionen i ett beslut inte tyckt är tillräckligt skyndsamt är en månad. I det enskilda fallet hade en skola ett arbetssätt och en rutin som gjorde att det gick upp till en månad innan de anmälde kränkande behandling till huvudmannen. Det var inte tillräckligt skyndsamt i skollagens mening, menade Skolinspektionen.

Om huvudmannens utredning om kränkande behandling leder till att man vidtar åtgärder mot en enskild person räknas det som myndighetsutövning. Då har eleven och vårdnadshavaren rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut och motivering av beslut. I 29 kapitlet 10 § skollagen finns det hänvisningar till alla de rättigheter man har i samband med myndighetsutövning i skolan.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Dokumentationen görs i it-systemet Draftit.

Personalen i förskolan och skolan har också en viktig roll i att upptäcka när barn far illa eller när det finns risk för det. Enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen har alla förskolor och skolor, inklusive var och en av de anställda i verksamheten, en skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Den som omfattas av anmälningskyldigheten har också en skyldighet att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen av ett barns behov av skydd och stöd.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad ska varje verksamhet årligen upprätta en plan. Planen ska finnas tillgänglig på förskolans eller skolans hemsida.

3. Definitioner

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier. Begreppet "kränkande behandling" tolkas brett och omfattar alltifrån fysiska kränkningar som slag och sparkar, verbala kränkningar som skällsord, tillmälen och nedlåtande kommentarer till mer subtila psykiska eller sociala kränkningar som utfrysning och andra former av medveten uteslutning. De exempel som ges här är inte uttömmande och kränkningar kan förekomma i många andra former.

Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen

Ansvar för personalen

Ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Målinriktat arbete

Se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Skolchef

Skyndsamt anmäla till huvudmannen

Skyndsamt anmäla till huvudmannen, Barn- och utbildningsnämnden, via it-systemet Drafit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Skolchefen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Följa upp anmälningar

Ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar, diskriminering och trakasserier.

Rektor

Skyndsamt anmäla till skolchefen

Skyndsamt anmäla till skolchefen, via it-systemet Drafit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på hemsidan.

Dokumentation enligt gällande rutiner

Ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Säkerställa stöd åt elever

Ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling samt att stöd ges till den som orsakat händelsen.

Elevhälsan delaktig

Ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.

Anmälan till socialnämnden

Ansvarar för att göra en anmälan till socialnämnden när det finns en misstanke om att ett barn far illa. enligt 14 kap. §1 socialtjänstlagen.

Kontakt med polis

Ta ställning till kontakt med polis för samråd och att eventuellt anmäla. Se gällande rutin i Skolboken.

Förskolans och skolans medarbetare

Skyndsamt anmäla till rektor

Skyndsamt anmäla till rektor, via it-systemet Draftit vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Kontakt med barnet eller eleven och förälder

Ansvarar för kontakter med barnet eller eleven och vårdnadshavare.

Informera om plan mot diskriminering och kränkande behandling

Informera elever och föräldrar om plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetslaget

Ge stöd och hjälp att hantera situationer

Ge stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen

Arbeta med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Diskutera och arbeta med barn och elever med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

5. Mål för skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

På Önnestads skola lyfts respektfulla relationer, gott bemötande och ömsesidig respekt för människans olikheter. Samtal och diskussioner präglar undervisningen där respekten för varandras olikheter är en viktig del. Personalen ingriper om trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling förekommer. Vid behov genomförs kontinuerliga uppföljningar med elever och vårdnadshavare. Frågor som rör trakasserier, diskriminering och kränkande behandling lyfts regelbundet i verksamheten så att alla elever får förutsättningar att utveckla en god värdegrund.

Ansvarig-/a för genomförande: Samtliga pedagoger i skola och på fritidshem och rektor

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

- All personal på skolan arbetar för att skapa trygghet och studiero.
- Mentorerna är uppmärksamma på kamratrelationerna inom klassen och diskuterar trivsel och förhållningssätt med eleverna.
- Skolan erbjuder meningsfull rast-verksamhet som stöds av fritidsledare och lärare fritidshem. Vuxna ska alltid finnas bland eleverna. Dessa vuxna finns med på raster, i matsalen samt vid skoldagens slut.
- Eleverna i åk F-6 har alltid rast utomhus och erbjuds rastaktiviteter av lärare i fritidshem. Skolan har ett café där personal och elever träffas naturligt på rasterna för åk 7-9.
- Utvecklingssamtalet innehåller en del där elevens trygghet och trivsel på skolan diskuteras. Skolans normer och värderingar blir därmed tydliga för alla berörda, även för målsmän.

- I åk F-6 samlar skolan in elevernas mobiltelefoner under skoldagen för att främja studiero, lek och social samvaro. Eleverna på 7-9 lämnar in mobilerna vid varje lektionstillfälle.
- För att skapa trivsel och vi-känsla på skolan genomförs olika dagar med skolgemensamma aktiviteter.
- Skolsköterskan har individuella samtal med eleverna i årskurs F, 2, 4 och 7 om deras hälsa och livssituation.
- Planer för övergångarna mellan stadier.
- Introduktion för de nya åk 7 klasserna – trivselaktivitet i Åhus - viktigt för att få ihop en ny grupp.
- EHM – elevhälsomöte, en klass per stadie och termin som vi genomför, tvärprofessionellt.
- Sociala teamet åk 7-9
- Skolan samverkar med andra samhällsaktörer, t ex företag och föreningsliv mm.

Elevråd, klassråd, trygghet och trivselenkät, utvecklingssamtal 2ggr/läsår, regelbundna arbetslagsträffar, utvärdering i EHT, BUSK, temadagar, insatser från elevhälsan.

Ansvarig-/a för genomförande: Samtliga pedagoger i skola och på fritidshem och rektor

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

Beskriv de långsiktiga och mer kortsiktiga insatserna av förebyggande karaktär:

- Alla medarbetare på skolan är uppmärksamma och ingriper när ett beteende som bryter mot lagen om likabehandling förekommer.
- Eleverna i årskurs 7 arbetar med ett normreflekterande värdegrundsarbete som heter "Spelar roll!" Detta är ett samarbete mellan skolan, Kristianstads fritidsgårdsforum och Arbete- och välfärdsförvaltningen.
- Skolan samarbetar med kommunens fältsekreterare. Skolan har spindelgruppsmöten ca två gånger/termin tillsammans med närpolis och fältsekreterare.
- Organiserat rastvaktsschema F-6 med rastaktiviteter med rastvärd.
- Kontinuerliga värdegrundsövningar i klasserna.

Ansvarig-/a för genomförande: Samtliga pedagoger i skola och på fritidshem och rektor

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

7. Kartläggning av nuläget

Beskrivning av kartläggningen:

Alla klasser gör Trygghet och trivselenkät i nov som sammanställs och varje mentor arbetar med resultaten i klassen.

Elevrådsmöte stadievis 2 ggr/termin

Föräldraråd där vi fångar upp deras syn på klimatet

Kränkningssutredningar rapporteras varje vecka på EHT.

Elevhälsans kartläggningar t ex hälsosamtal, enkäter som genomförs, skolenkät.

Utvecklingssamtal där vi även pratar om det sociala för eleverna.

Enskilda samtal med kurator.

Ansvarig-/a för genomförande: Samtliga pedagoger i skola och på fritidshem och rektor

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

8. Framtagande av planerna

Klasslärare/mentorerna diskuterar planen med eleverna. Eventuella frågetecken kring "Plan mot och kränkande behandling, diskriminering och trakasserier" och "Ordningsregler" på skolan diskuteras senare på arbetslagsmöten och elevråden varpå planen eller ordningsreglerna kan komma att revideras.

Ansvarig-/a för genomförande: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

9. Förankringsarbete

Planen diskuteras i varje klass, på APT i skolstart, arbetas med på EHT, vh-möte och den finns på hemsidan.

Ansvarig-/a för genomförande: Mentorerna och rektorerna

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

10. Utvärdering

Föregående års plan

2022/2023

”Elevråd, klassråd, trygghet och trivselenkät, utvecklingssamtal 2ggr/läsår, regelbundna arbetslagsträffar, utvärdering i EHT, BUSK, temadagar, insatser från elevhälsan.”

Har genomförts elevråd och klassråd men behöver utvecklas för att få större genomslagskraft.

Tema – dagar åk F-9 genomfördes under våren med ”Pippi – som ledstjärna” uppskattat både bland pedagoger och elever. Ett samarbete mellan F-3 och 4-6 som gynnade det sociala samspelet mellan eleverna och mellan pedagoger.

Vi började planera för att göra en bra uppstart för åk 7.

Vi känner att vi behöver ha fokusgrupper med olika inriktningar och personalansvar t ex rastaktiviteter, frånvaro, trivselmiljö.

Vilka deltog i utvärderingen?

All personal genom utvärdering, BUSK och framtagande av prioriterade mål.

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Genom klassråd, elevråd och delaktighet i trygghet och trivselenkät.

Ansvarig/a: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Innevarande års plan

- 2023/2024 års åtgärder och prioriterade mål har tagits fram genom utvärdering av 22/23 års systematiska kvalitetsarbete (BUSK). Där det framkommer kopplat till elevhälsoarbetet följande område från läroplanen: 2.3 Elevers ansvar och inflytande och elevers lärande, medvetenhet och motivation.
- Genomgång av enkäter, trygghet och trivsel jan 24.
- Åk 7 – upptakten. Utvärdera mha social teamet – okt

Utvärderingsdag i juni 2024

Ansvarig/a: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

11. Kompetens

Olika personalkategorier deltar i kompetensutvecklingsinsatser som sedan sprids till kollegor, bl a genom kollegialt lärande och egna föreläsningar.

Genom läroplan, skollag, skolans systematiska arbetsmiljöarbete och enskilda externa utbildnings-tillfällen.

Ansvarig-/a för genomförande: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Uppföljning ska ske: 2024-01-09

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson

Utvärdering ska ske: 2024-06-10

Ansvarig: Helena P Damgaard, Terese Gustafsson